

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE

**IZVJEŠĆE
O RADU PROBACIJSKE SLUŽBE
ZA 2022. GODINU**

Zagreb, rujan 2023.

SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
UVOD	3
ORGANIZACIJA I MISIJA PROBACIJSKE SLUŽBE	4
IZVRŠAVANJE PROBACIJSKIH POSLOVA U 2022. GODINI	8
Rad za opće dobro	10
Uvjetna/djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnim obvezama.....	13
Sigurnosne mjere.....	14
Izvješća za kaznionicu/zatvor i izvješća za suca izvršenja.....	15
Uvjetni otpust	16
Obveze prema rješenju državnog odvjetnika kada odlučuje o kaznenom progonu.....	18
AKTIVNOSTI SEKTORA ZA PROBACIJU U 2022. g.	20
FINANCIJSKI POKAZATELJI	22

UVOD

Probacijski poslovi od posebnog su interesa za Republiku Hrvatsku, a obavljaju se s ciljem zaštite društvene zajednice od počinitelja kaznenog djela, njegove resocijalizacije i reintegracije u zajednicu utjecanjem na rizične čimbenike koji su povezani s činjenjem kaznenih djela.

Probacijska služba je u protekloj godini radila na izvršavanju 6.303 predmeta, s tim da je na izvršavanje zaprimila ukupno 2.934 novih predmeta, a završila 2.932 predmeta. Najveći broj predmeta imao je Probacijski ured Zagreb I (21,3 %), a slijede ga Probacijski ured Zagreb II (11,1%) i Probacijski ured Varaždin (9,4 %). Osobe uključene u probaciju odradile su ukupno 370.764 sati rada za opće dobro.

Osim izvršavanja probacijskih poslova tijekom 2022. godine, intenzivno se radilo na realizaciji aktivnosti nekoliko projekata: „Jačanje zaštite ljudskih prava i javne sigurnosti kroz unapređenje kapaciteta probacijske službe” koji se financira iz Norveškog financijskog mehanizma 2014 – 2021. te dva projekta Europskog socijalnog fonda – „Unaprjeđenje kvalitete pravosuđa kroz jačanje kapaciteta zatvorskog i probacijskog sustava te sustava za podršku žrtvama i svjedocima“ i „Daljnje unaprjeđenje kvalitete pravosuđa kroz nastavak modernizacije pravosudnog sustava u Republici Hrvatskoj“, te Erasmus + projekt „Virtualna realnost u kontekstu tretmanskih vještina“ koji je započeo u drugom kvartalu 2022. godine.

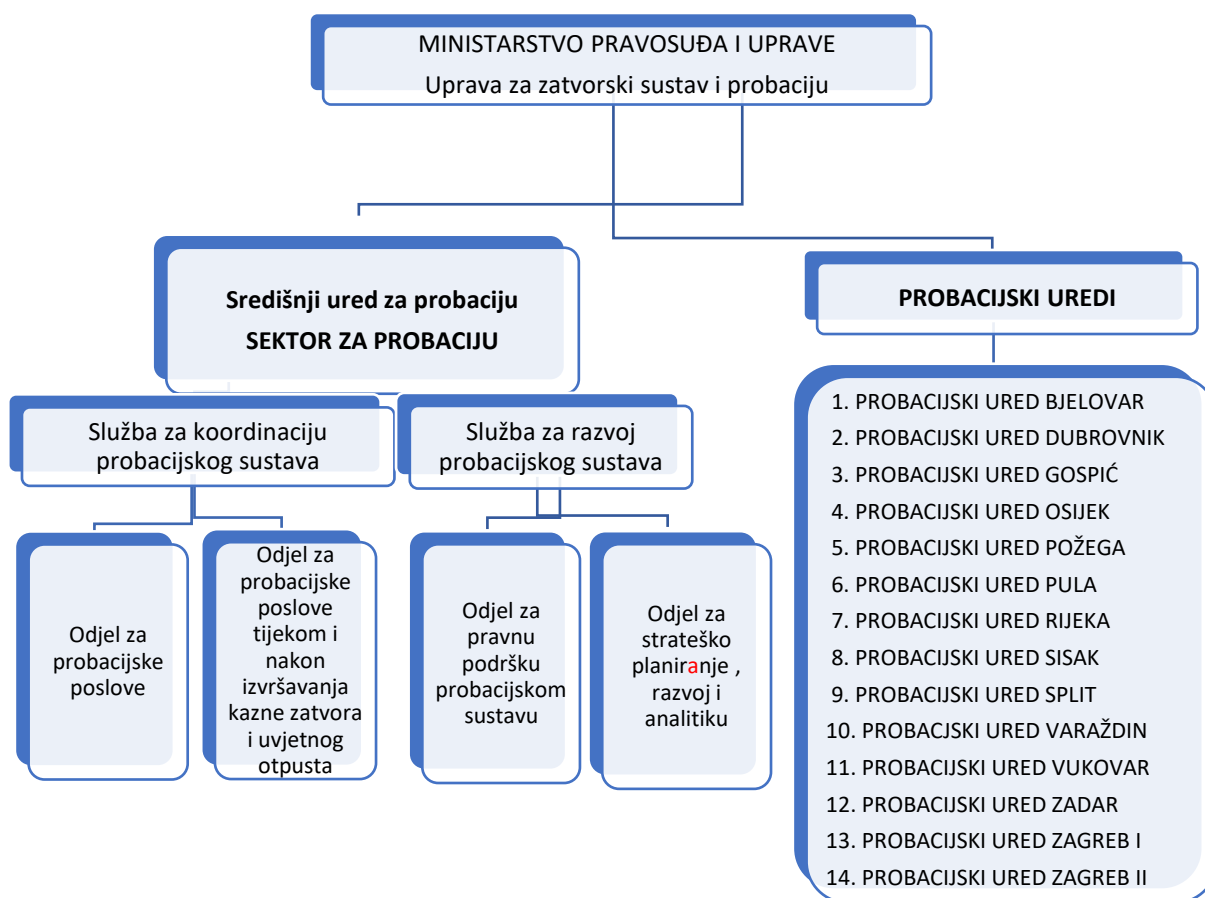
Cilj ovog projekta je zajedničko osmišljavanje digitalnih alata i metoda učenja u okviru edukacije probacijskih službenika u Hrvatskoj te djelatnika tretmana zatvorskog sustava u Rumunjskoj u okviru teme: „Uspostava terapijskog saveza“. Ovaj projekt predstavlja izuzetnu inovaciju u edukaciji i radu probacijskih službenika. Naime, metoda virtualne realnosti pokazala se korisnom u procesima edukacije različitih vještina te se izolirano koristi u tretmanskom radu s osuđennicima (npr. počiniteljima rodno uvjetovanog nasilja, počiniteljima kaznenih djela u prometu).

Ove godine napravljeni su značajni pomaci u implementaciji elektroničkog nadzora: nabavljena je i testirana oprema, ustrojen nadzorni centar, provedena edukacija dijela službenika za korištenje opreme, osnovana radna grupa za izradu provedbenih propisa. U lipnju 2022. donesen je Pravilnik o uvjetnom otpustu uz elektronički nadzor, te se započelo s izvršavanjem elektroničkog nadzora uz uvjetni otpust.

ORGANIZACIJA I MISIJA PROBACIJSKE SLUŽBE

Izvršavanje probacijskih poslova je u nadležnosti probacijske službe koju čine Središnji ured za probaciju i 14 probacijskih ureda ustrojenih u Upravi za zatvorski sustav i probaciju Ministarstva pravosuđa i uprave.

Slika 1. Organizacijska struktura hrvatske probacijske službe

Središnji ured za probaciju predstavlja Sektor za probaciju kojeg čine Služba za koordinaciju i Služba za razvoj probacijskog sustava. Služba za koordinaciju probacijskog sustava ima dva odjela: Odjel za probacijske poslove i Odjel za probacijske poslove tijekom i nakon izvršavanja kazne zatvora i uvjetnog otpusta, a Služba za razvoj probacijskog sustava Odjel za pravnu podršku probacijskom sustavu i Odjel za strateško planiranje, razvoj i analitiku.

Središnji ured za probaciju prati, unapređuje i nadzire zakonitost rada i postupanja u probacijskim uredima te provodi nadzor nad radom probacijskih ureda, prati i proučava primjenu propisa o izvršavanju probacijskih poslova, neposredno poduzima ili nadležnim tijelima predlaže mjere za poboljšanje probacijskog sustava, prikuplja i obrađuje statističke podatke.

Probacijski uredi nadziru izvršavanje obveza prema rješenju državnog odvjetnika; organiziraju i nadziru izvršavanje rada za opće dobro i rada za opće dobro sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnim mjerama; provode nadzor nad osobama kojima je izrečena uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i/ili posebnim obvezama i/ili sigurnosnim mjerama te nadziru uvjetno otpuštene osuđenike. Izrađuju izvješća za sud, državno odvjetništvo i zatvor/kaznionicu. Neposredno rade s osobama uključenima u probaciju. Surađuju s tijelima lokalne zajednice, državnim tijelima, institucijama i organizacijama civilnog društva s ciljem izvršavanja probacijskih poslova. Obavljaju poslove procjene kriminogenih rizika i tretmanskih potreba počinitelja kaznenih djela uključenih u probaciju i izrađuju pojedinačne programe postupanja za osobe uključene u probaciju, te prate njegovu realizaciju.

Svaki probacijski ured pokriva teritorijalno različito područje, od jedne do tri županije, prema tablici u nastavku.

Tablica 1. Teritorijalna nadležnost probacijskih ureda

Probacijski ured	Područja nadležnosti - županije
Probacijski ured Bjelovar	BJELOVARSKO-BILOGORSKA, KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA
Probacijski ured Dubrovnik	DUBROVAČKO-NERETVANSKA
Probacijski ured Gospić	LIČKO-SENJSKA, KARLOVAČKA
Probacijski ured Osijek	OSJEČKO-BARANJSKA
Probacijski ured Požega	POŽEŠKO-SLAVONSKA, BRODSKO-POSAVSKA, VIROVITIČKO-PODRAVSKA
Probacijski ured Pula	ISTARSKA
Probacijski ured Rijeka	PRIMORSKO-GORANSKA
Probacijski ured Sisak	SISAČKO-MOSLAVAČKA
Probacijski ured Split	SPLITSKO-DALMATINSKA
Probacijski ured Varaždin	VARAŽDINSKA, MEĐIMURSKA
Probacijski ured Vukovar	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA
Probacijski ured Zadar	ZADARSKA, ŠIBENSKO-KNINSKA
Probacijski ured Zagreb I	GRAD ZAGREB
Probacijski ured Zagreb II	ZAGREBAČKA, KRAPINSKO-ZAGORSKA

Na kraju 2022. godine u Sektoru za probaciju bilo je zaposleno 97 službenika, od toga 11 službenika u Središnjem uredu, a 86 u probacijskim uredima. U probacijskim uredima radi 14

voditelja probacijskih ureda, 14 upravnih/stručnih referenata i 58 probacijskih službenika (stručni suradnici, stručni savjetnici i viši stručni savjetnici).

Prema podacima na 31.12.2022. svaki probacijski službenik ima u radu u prosjeku 60 predmeta međutim taj broj varira ovisno o broju predmeta i broju probacijskih službenika koje ima svaki probacijski ured.

Hrvatska probacijska služba podjednako naglasak stavlja na socijalnu integraciju počinitelja kaznenog djela i na zaštitu zajednice. U tom smislu hrvatska probacijska služba nastoji omogućiti informirano, kvalitetno i učinkovito donošenje odluka vezano uz počinitelje kaznenih djela, nastoji prevenirati potencijalno kriminalno ponašanje počinitelja kaznenog djela u budućnosti i utjecati na okolnosti koje su doprinijele počinjenju kaznenog djela i mogle bi pridonijeti kriminalnom povratu, poduzima aktivnosti koje doprinose socijalnoj integraciji zatvorenika odnosno osuđenika u zajednicu i na taj način štititi zajednicu vezano uz rizike i neprimjereno ponašanje osobe uključene u probaciju.

U obavljanju svojih zadataka probacijska služba slijedi načela prakse utemeljene na dokazima odnosno primjenjuje pristupe, modele i tehnike koji su se prema rezultatima znanstvenih istraživanja pokazala učinkovita u smanjenju recidivizma.

Da bi ostvarila svoju misiju, probacijska služba surađuje sa drugim institucijama, organizacijama i različitim subjektima u zajednici koji mogu biti korisni u procesu socijalne integracije.

Tijekom 2022. godine probacijski službenici radili su s osobama uključenim u probaciju od kojih gotovo 43,6 % živi u braku, izvanbračnoj zajednici ili životnom partnerstvu, 57,8 % ima završenu srednju školu, a oko 47,2 % je nezaposleno. U ukupnoj populaciji osoba uključenih u probaciju udio žena je 9,1 %.

Od 5.416 osoba za koje su prikupljeni podaci o ranijoj kažnjavanosti, 42,4 % je bilo ranije osuđeno u kaznenom postupku.

Propisi relevantni za rad Probacijske službe su slijedeći:

- Zakon o probaciji („Narodne novine“, broj 99/18.)
- Pravilnik o načinu obavljanja probacijskih poslova („Narodne novine“, broj 68/19.)
- Zakon o izvršavanju kazne zatvora („Narodne novine“, broj 14/21.)
- Kazneni zakon („Narodne novine“, broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. i 101/17., 118/18 i 126/19.)
- Zakon o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17., i 126/19.)
- Pravilnik o izvršavanju psihosocijalnog tretmana izrečenog počinitelju kaznenog djela s obilježjem nasilja („Narodne novine“, broj 103/18.)
- Pravilnik o uvjetnom otpustu uz elektronički nadzor („Narodne novine“, broj 78/22).

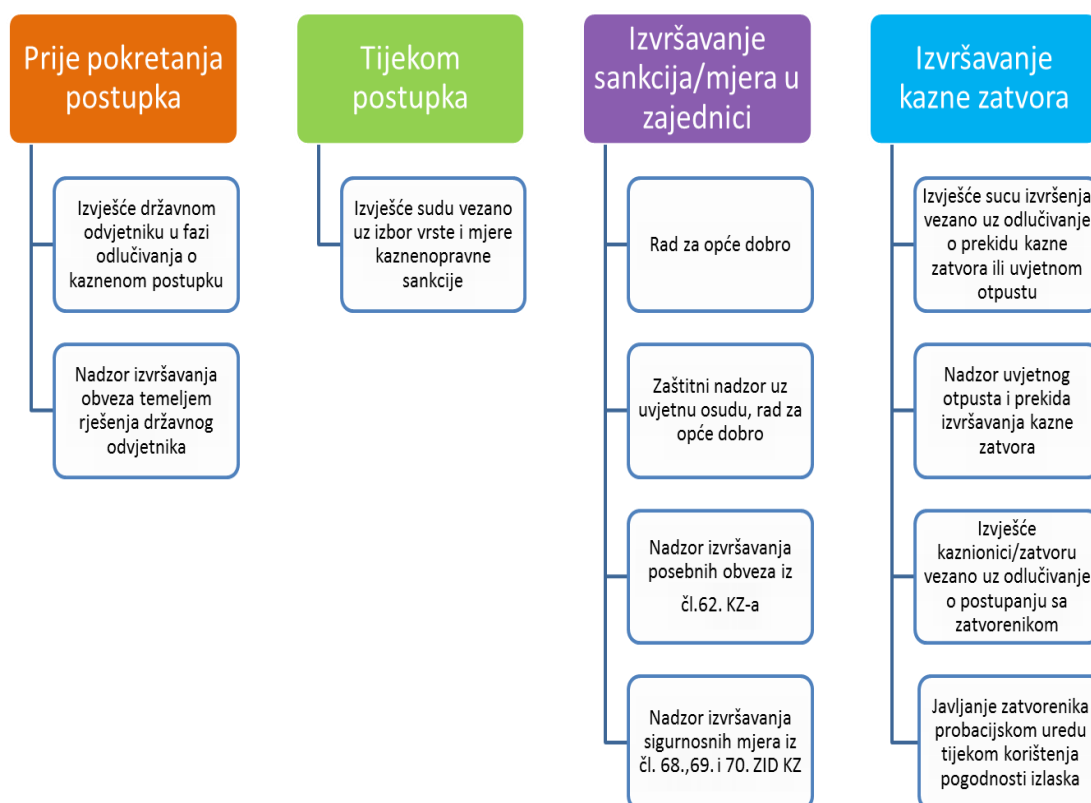
Praksa Probacijske službe temelji se, osim na relevantnim hrvatskim propisima i strateškim dokumentima, i na preporukama i okvirnoj odluci Vijeća Europe koji se odnose na izvršavanje sankcija i mjera u zajednici:

- Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije („Narodne novine“, broj 91/10., 81/13., 124/13., 26/15., 102/17., 68/18., 70/19. i 141/20.)
- Preporuka br. R(2017)3 Odbora ministara državama članicama o Europskim pravilima o sankcijama i mjerama u zajednici
- Preporuka br. R/(2010) 1 Odbora ministara državama članicama o Europskim probacijskim pravilima
- Okvirna odluka Vijeća 2008/947/PUP o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda i uvjetnih odluka s ciljem nadzora uvjetnih mjera i sankcija

IZVRŠAVANJE PROBACIJSKIH POSLOVA U 2022. GODINI

Zakon o probaciji popisuje da su probacijski poslovi od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, a obavljaju se radi zaštite društvene zajednice od počinitelja kaznenog djela, njegove resocijalizacije i reintegracije u zajednicu utjecanjem na rizične čimbenike koji su povezani s činjenjem kaznenih djela. Probacijski poslovi obavljaju se pri odlučivanju o kaznenom progonu, izboru vrste kazni i izvršavanju kazni izrečenih počinitelju kaznenog djela.

Slika 2. Prikaz probacijskih poslova u svim fazama kaznenog postupka

Probacijski službenici su tijekom 2022. godine radili na izvršavanju 6.303 predmeta ukupno.

Tijekom 2022. godine probacijska služba zaprimila je 2.934 nova predmeta u rad, dok je u istom izvještajnom razdoblju završeno 2.932 predmeta. Na dan 31.12.2022. probacijski uredi imali su u radu 3.463 predmeta.

**Tablica 2. Broj predmeta tijekom 2022. godine
prema vrsti probacijskog posla**

Vrste predmeta	Broj predmeta	%	%
Izvršenje obveze po rješenju državnog odvjetnika	103	1,6	1,6
Rad za opće dobro po odluci suda	2590	41,1	42,8
Rad za opće dobro s posebnim obvezama	5	0,1	
Rad za opće dobro sa sigurnosnim mjerama	85	1,3	
Rad za opće dobro sa zaštitnim nadzorom	16	0,3	
Rad za opće dobro sa zaštitnim nadzorom i sigurnosnim mjerama	4	0,1	
Uvjetna osuda s posebnim obvezama	685	10,9	
Uvjetna osuda sa posebnim obvezama i sigurnosnim mjerama	14	0,2	
Uvjetna osuda sa sigurnosnim mjerama	712	11,3	
Uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom	60	1,0	
Uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i posebnim obvezama	12	0,2	
Uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i sigurnosnim mjerama	42	0,7	
Uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom, posebnim obvezama i sigurnosnim mjerama	1	0,0	
Djelomična uvjetna osuda s posebnom obvezom	19	0,3	4,5
Djelomična uvjetna osuda sa posebnim obvezama i sigurnosnim mjerama	4	0,1	
Djelomična uvjetna osuda sa sigurnosnom mjerom	210	3,3	
Djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom	11	0,2	
Djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i posebnom obvezom	6	0,1	
Djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i sigurnosnom mjerom	34	0,5	
Izvješća na zahtjev državnog odvjetnika	2	0,03	16,9
Izvješća na zahtjev kaznionice/zatvora	260	4,1	
Izvješća na zahtjev suda	11	0,2	
Izvješća za suca izvršenja	790	12,5	
Nadzor zatvorenika tijekom korištenja pogodnosti	49	0,8	0,8
Nadzor zatvorenika tijekom prekida izdržavanja kazne zatvora	64	1,0	1,0
Uvjetni otpust	6	0,1	8,1
Posebne obveze uz uvjetni otpust	504	8,0	
Uvjetni otpust sa zaštitnim nadzorom i posebnom obvezom	2	0,03	
Zaštitni nadzor po punom izvršenju kazne zatvora	2	0,03	
Ukupno	6303	100,0	99,9

Od ukupnog broja predmeta u 2022. godini, 42,8 % predmeta odnosi se na rad za opće dobro, 24,2 % na uvjetnu osudu sa zaštitnim nadzorom i/ili posebnom obvezom i/ili sigurnosnom mjerom, 12,5 % na izradu izvješća na zahtjev suca izvršenja, 8,1 % na uvjetni otpust.

U manjoj mjeri su zastupljeni predmeti koji se odnose na izvršavanje djelomične uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom/posebnom obvezom/sigurnosnom mjerom (4,5 %), izradu izvješća na zahtjev kaznionice/zatvora (4,1 %), izvršavanje obveza po rješenju državnog odvjetnika (1,6

%), te predmeti koji se odnose na nadzor zatvorenika tijekom prekida izvršavanja kazne zatvora (1 %) i na nadzor zatvorenika tijekom korištenja pogodnosti (0,8 %).

Najveći postotak predmeta u 2022. godini imali su Probacijski ured Zagreb (21,3 %), Probacijski ured Zagreb II (11,1 %) i Probacijski ured Varaždin (9,4 %).

Tablica 3. Broj predmeta u 2022. g. po probacijskim uredima

Probacijski ured	Broj predmeta	%
Probacijski ured Bjelovar	361	5,7
Probacijski ured Dubrovnik	208	3,3
Probacijski ured Gospić	218	3,5
Probacijski ured Osijek	488	7,7
Probacijski ured Požega	311	4,9
Probacijski ured Pula	328	5,2
Probacijski ured Rijeka	295	4,7
Probacijski ured Sisak	311	4,9
Probacijski ured Split	527	8,4
Probacijski ured Varaždin	591	9,4
Probacijski ured Vukovar	208	3,3
Probacijski ured Zadar	418	6,6
Probacijski ured Zagreb I	1342	21,3
Probacijski ured Zagreb II	697	11,1
Ukupno	6303	100,0

Od ukupnog broja završenih predmeta u 2022. godini 88,8 % predmeta uspješno je završeno, u 6,1 % predmeta probacijska sankcija je zamijenjena zatvorom.

Rad za opće dobro

Rad za opće dobro izriče se od strane suda kao zamjena za kaznu zatvora u trajanju do jedne godine ili zamjena za novčanu kaznu, ili kao obveza koju državni odvjetnik može izreći okrivljeniku ukoliko je uvjetno odgodio ili odustao od kaznenog progona.

Tijekom 2022. godine probacijski uredi zaprimili su 802 predmeta rada za opće dobro, a tijekom godine izvršavalo se 2.700 predmeta rada za opće dobro, temeljem pravomoćnih sudskih presuda. Osim njih izrečena su 2 predmeta rada za opće dobro temeljem rješenja državnog odvjetnika u prethodnom postupku. U 110 presuda koje su se izvršavale tijekom godine, uz rad za opće dobro je izrečena je neka posebna obveza, sigurnosna mjera i/ili zaštitni nadzor.

Tablica 4. Broj predmeta rada za opće dobro u 2022. g.

Rad za opće dobro	Broj predmeta
Rad za opće dobro po odluci suda	2590
Rad za opće dobro s posebnim obvezama	5
Rad za opće dobro sa sigurnosnim mjerama	85
Rad za opće dobro sa zaštitnim nadzorom	16
Rad za opće dobro sa zaštitnim nadzorom i sigurnosnim mjerama	4
UKUPNO	2700

Najveći broj predmeta rada za opće dobro izvršavali su Probacijski ured Zagreb I – 549 predmeta, (20,3 %), Probacijski ured Zagreb II -250 predmeta (9,3 %) i Probacijski ured Varaždin – 302 predmeta (11,2 %).

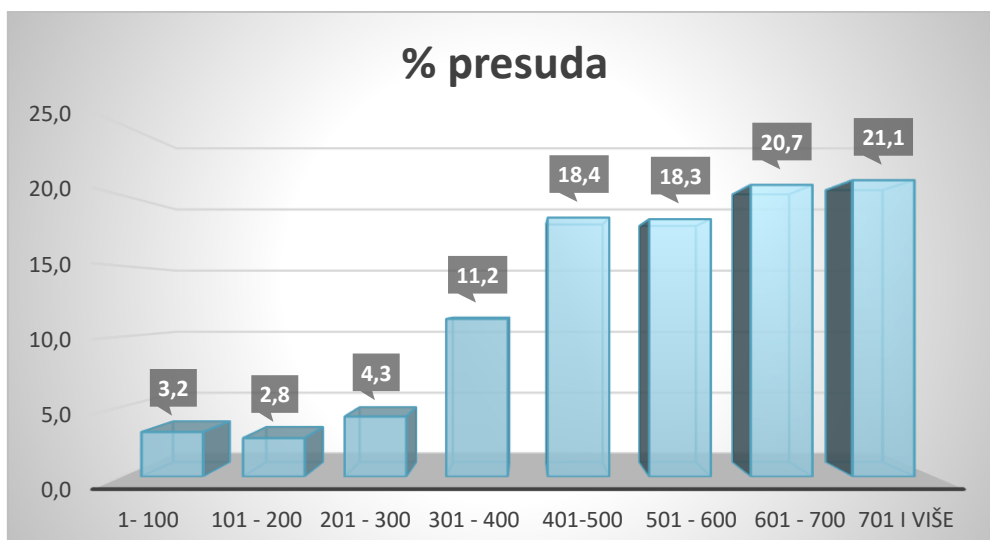
Tablica 5. Broj predmeta rada za opće dobro u 2022.g. po uredima

Probacijski ured	Broj predmeta	%
Probacijski ured Bjelovar	150	5,6
Probacijski ured Dubrovnik	114	4,2
Probacijski ured Gospić	91	3,4
Probacijski ured Osijek	228	8,4
Probacijski ured Požega	126	4,7
Probacijski ured Pula	166	6,1
Probacijski ured Rijeka	171	6,3
Probacijski ured Sisak	199	7,4
Probacijski ured Split	101	3,7
Probacijski ured Varaždin	302	11,2
Probacijski ured Vukovar	74	2,7
Probacijski ured Zadar	179	6,6
Probacijski ured Zagreb I	549	20,3
Probacijski ured Zagreb II	250	9,3
Ukupno	2700	100,0

U 2022. godini završeno je 906 predmeta rada za opće dobro. Osobe uključene u probaciju su ukupno izvršile 370.764 sati rada za opće dobro tijekom godine.

U većini presuda (78,5,1 %) rad za opće dobro izrečen je kao zamjena za kaznu zatvora dulju od 6 mjeseci, odnosno u trajanju od 401-730 sati. U 21 % presuda/rješenja rad za opće dobro bio je izrečen kao zamjena za 1 godinu zatvora.

Graf 1. Završeni predmeti rada za opće dobro po broju sati (%) u 2022.g.

Pravne osobe i tijela javne vlasti u kojima osuđenici izvršavaju rad za opće dobro, svojom djelatnošću obuhvaćaju poslove humanitarnog, ekološkog i komunalnog značenja kao i druge poslove od općeg nacionalnog interesa i interesa za lokalnu zajednicu.

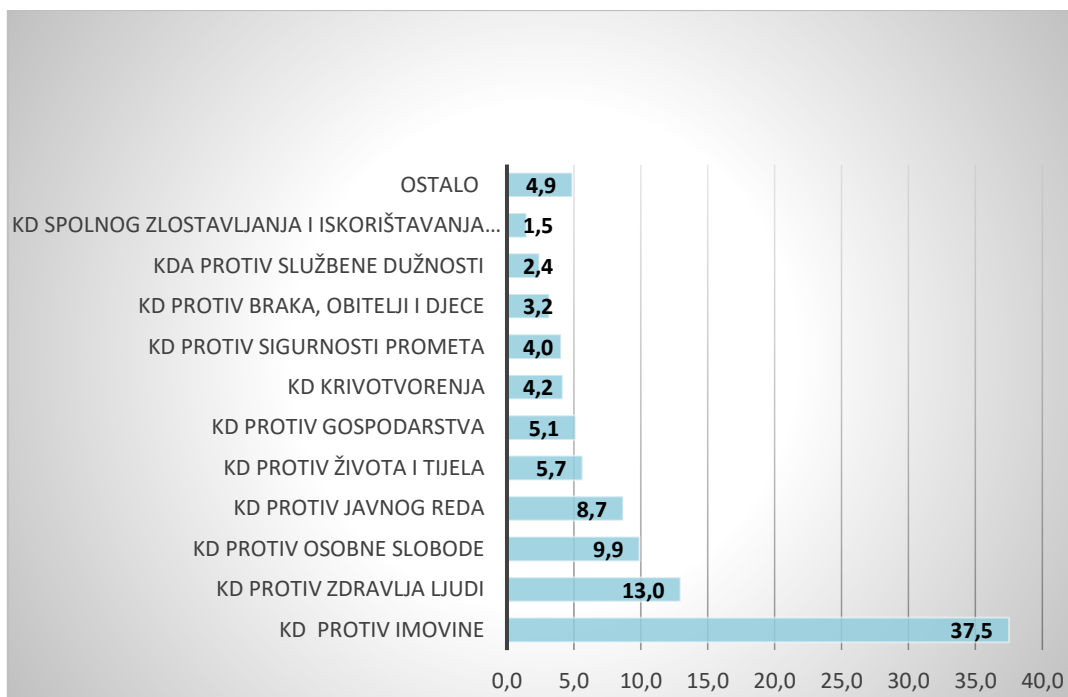
Lokalni probacijski uredi mjesno su nadležni za organiziranje i nadzor izvršavanja rada za opće dobro, prema mjestu prebivališta ili boravišta osobe uključene u probaciju.

Na kraju 2022. godine probacijska služba imala je imala na raspolaganju više od 1.400 pravnih osoba u kojima je bilo moguće izvršavati rad za opće dobro.

Tijekom 2022. godine, osuđenici su izvršavali rad za opće dobro u bolnicama, ustanovama za psihički bolesne osobe, domovima za starije i nemoćne, centrima za odgoj i obrazovanje, centrima za rehabilitaciju, gradskim i općinskim društvima Hrvatskog Crvenog križa, Caritasu, školama, vrtićima, muzejima, knjižnicama, društvima i udrugama koje se bave zaštitom životinja, raznim humanitarnim udrugama, dobrovoljnim vatrogasnim društvima i javnim vatrogasnim postrojbama, sportskim klubovima, poduzećima koja se bave komunalnim djelatnostima, tijelima javne vlasti i dr. Pri planiranju izvršavanja rada za opće dobro i upućivanja osoba uključenih u probaciju na izvršavanje rada za opće dobro uzima se u obzir više relevantnih okolnosti kao što su vrsta kaznenog djela, rizik koje počinitelj može predstavljati za druge, radne vještine i sposobnosti počinitelja i druge relevantne okolnosti koje mogu utjecati na samo izvršavanje rada za opće dobro.

Rad za opće dobro u 2022. godini najčešće je izrican za kaznena djela protiv imovine (krađa, teška krađa, prijevarena), te za kaznena djela protiv zdravlja ljudi (neovlaštena proizvodnja i promet drogama, te nanošenje teške tjelesne ozljede).

Graf 2. Vrste kaznenih djela zbog kojih je izrican rad za opće dobro u 2022. g.

Uvjetna/djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnim obvezama

U 2022. godini probacijski uredi zaprimili su 585 nova predmeta uvjetne/djelomično uvjetne osude. Od ukupnog broja ove vrste predmeta u radu tijekom godine 1.526 predmeta odnosilo se na predmete uvjetne i 284 na predmete djelomične uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnom obvezom. Predmeti uvjetne i djelomično uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom/sigurnosnom mjerom i/ili posebnim obvezama imaju udio od 29,7 % u ukupnom broju predmeta u 2022. godini.

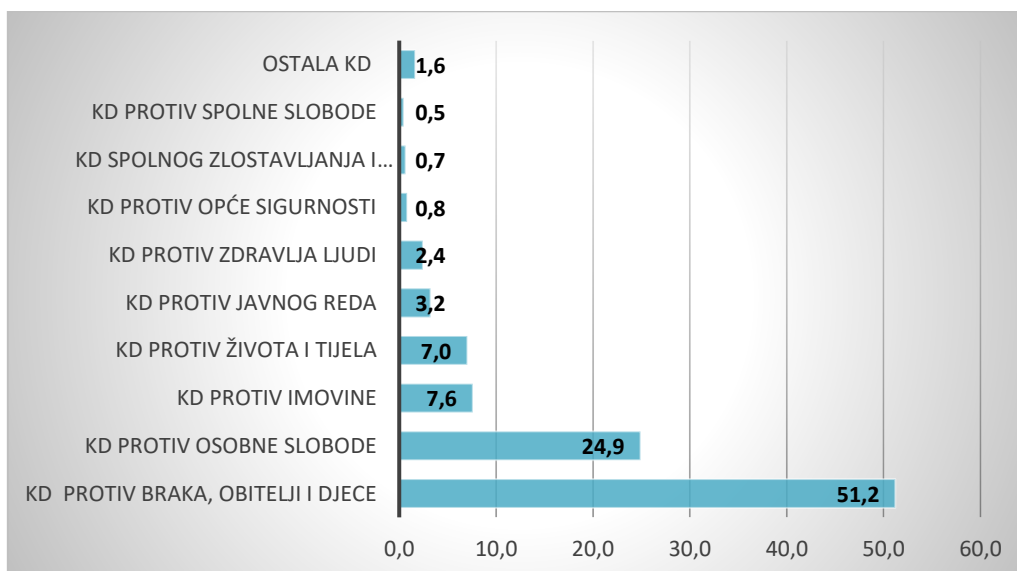
Najveći broj ove vrste predmeta uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnom obvezom imali su Probacijski ured Zagreb I - 397 predmeta, Probacijski ured Zagreb II - 233 predmeta, te Probacijski ured Split – 161 predmet.

Tablica 6. Broj predmeta uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnim obvezama u 2022.g., po uredima

Naziv probacijskog ureda	Broj predmeta	%
Probacijski ured Bjelovar	94	6,2
Probacijski ured Dubrovnik	47	3,1
Probacijski ured Gospić	49	3,2
Probacijski ured Osijek	101	6,6
Probacijski ured Požega	55	3,6
Probacijski ured Pula	73	4,8
Probacijski ured Rijeka	38	2,5
Probacijski ured Sisak	25	1,6
Probacijski ured Split	161	10,6
Probacijski ured Varaždin	75	4,9
Probacijski ured Vukovar	66	4,3
Probacijski ured Zadar	112	7,3
Probacijski ured Zagreb I	397	26,0
Probacijski ured Zagreb II	233	15,3
Ukupno	1526	100,0

Uvjetna/djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnom obvezom najčešće se izriče za kaznena djela protiv braka, obitelji djece (povreda dužnosti uzdržavanja, nasilje u obitelji, povreda djetetovih prava) - u 51,2% slučajeva, zatim za kaznena djela protiv osobne slobode (prijetnja, nametljivo ponašanje) - 26 %.

Graf 3. Vrste i broj (%) kaznenih djela u predmetima uvjetne/djelomične uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i/ili posebnom obvezom i/ili sigurnosnom mjerom

Sigurnosne mjere

Sud može počinitelju, između ostalog, uz rad za opće dobro, djelomično uvjetnu/uvjetnu osudu i novčanu kaznu, izreći i sigurnosne mjere: obvezno psihijatrijsko liječenje, obvezno liječenje od ovisnosti i obvezan psihosocijalni tretman koje nadzire probacijska služba.

Tijekom 2022. godine probacijska služba je zaprimila 408 novih sudskih presuda s izrečenih 446 sigurnosnih mjera, a tijekom godine izvršavala je 1.156 presuda kojima je izrečena neka od sigurnosnih mjera čije izvršavanje je u nadležnosti probacijske službe. Najviše je bilo izrečeno sigurnosnih mjera obveznog liječenja od ovisnosti (51,6 %), zatim sigurnosnih mjera obveznog psihijatrijskog liječenja (26,9 %), te sigurnosnih mjera obveznog psihosocijalnog tretmana otklanjanja nasilničkog ponašanja (13,5 %).

Tablica 7. Vrsta i broj sigurnosnih mjera izrečenih uz probacijske sankcije kod novih predmeta u 2022. godini

Vrsta sigurnosne mjere	Broj
čl. 68. (KZ) - obvezno psihijatrijsko liječenje	120
čl. 69. (KZ) - obvezno liječenje od ovisnosti	230
čl. 70. (KZ) - obvezan psihosocijalni tretman	60
čl. 71. (KZ) - zabrana obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti	2
čl. 72. (KZ) - zabrana upravljanja motornim vozilom	2
čl. 73. (KZ) - zabrana približavanja, uznemiravanja ili uhođenja	29
čl. 74. (KZ) - udaljenje iz zajedničkog kućanstva	2
čl. 75. (KZ) - zabrana pristupa internetu	1
Ukupno	446

Izvešća za kaznionicu/zatvor i izvješća za suca izvršenja

Tijekom izvršavanja zatvorske kazne, zatvor odnosno kaznionica od probacijske službe mogu zatražiti određene specifične podatke povezane sa primarnom sredinom zatvorenika, a koji im mogu pomoći kod donošenja određenih odluka npr. kod odobravanja pogodnosti izlaska u primarnu sredinu.

U postupku odlučivanja o prekidu izvršavanja kazne zatvora, suci izvršenja u pravilu traže i izvješće nadležnog probacijskog ureda.

U postupku odlučivanja o uvjetnom otpustu, na zahtjev suca izvršenja probacijska služba također dostavlja izvješće. Izvješće se u pravilu odnosi na smještaj i prihvata zatvorenika, načine uzdržavanja, kao i na mogućnost provođenja određenih obveza kao što je primjerice nastavak liječenja od ovisnosti, nastavak obrazovanja i slično.

Tablica 8. Broj zaprimljenih predmeta u razdoblju od 2018. do 2022. godine koji se odnose na izradu izvješća na zahtjev suca izvršenja i kaznionice/zatvora

Vrsta predmeta	Godina zaprimanja				
	2018	2019	2020	2021	2022
Izvješće za kaznionicu/zatvor	186	104	166	227	255
Izvješće za suca izvršenja	1459	1412	1370	948	775

Kroz 2022. godinu probacijska služba zaprimila je 775 zahtjeva suca izvršenja za izradom izvješća. U najvećem broju slučajeva ova vrsta izvješća vezana je uz postupak odobravanja uvjetnog otpusta.

Od kaznionica i zatvora zaprimljeno je 255 zahtjeva za izradom izvješća uglavnom vezana uz donošenje odluke o odobravanju pogodnosti zatvorenika.

Uvjetni otpust

Tijekom 2022. godine zaprimljeno je ukupno 328 predmeta koji se odnose na nadzor uvjetnog otpusta, a što čini 11,1 % svih novo zaprimljenih predmeta u 2022. godini, a tijekom godine je bilo 512 uvjetno otpuštenih osuđenika pod nadzorom probacijske službe.

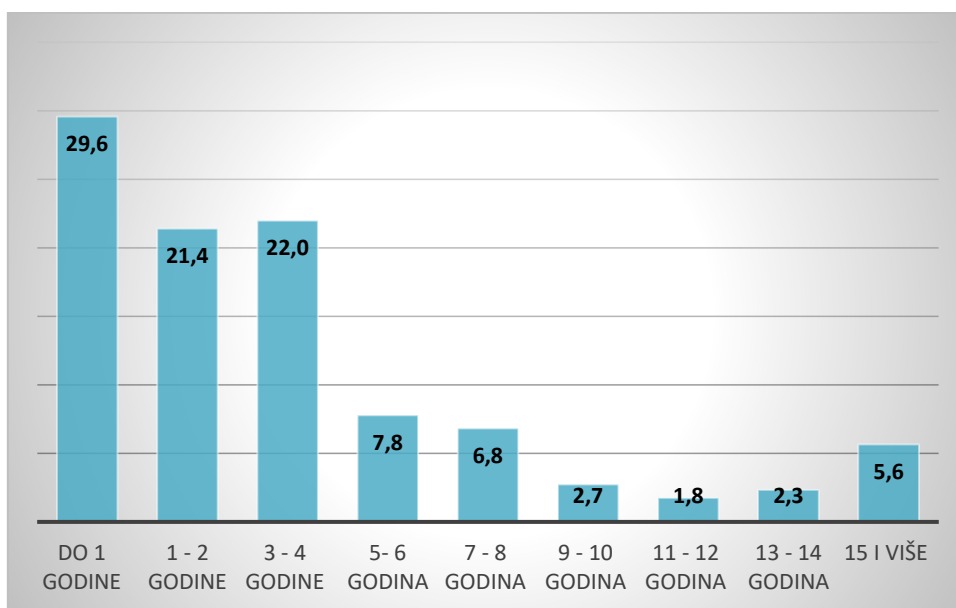
Tablica 9. Broj uvjetno otpuštenih osuđenika pod nadzorom probacijske službe tijekom 2022.g.

Naziv probacijskog ureda	Broj predmeta	%
Probacijski ured Bjelovar	36	7,0
Probacijski ured Dubrovnik	15	2,9
Probacijski ured Gospić	25	4,9
Probacijski ured Osijek	44	8,6
Probacijski ured Požega	35	6,8
Probacijski ured Pula	9	1,8
Probacijski ured Rijeka	21	4,1
Probacijski ured Sisak	22	4,3
Probacijski ured Split	70	13,6
Probacijski ured Varaždin	47	9,1
Probacijski ured Vukovar	12	2,3
Probacijski ured Zadar	38	7,4
Probacijski ured Zagreb I	95	18,5
Probacijski ured Zagreb II	45	8,8
Ukupno	514	100,0

Najveći broj uvjetno otpuštenih osuđenika pod nadzorom imali su Probacijski ured Zagreb I - 95 predmeta, zatim, Probacijski ured Split – 70, te Probacijski ured Varaždin – 47.

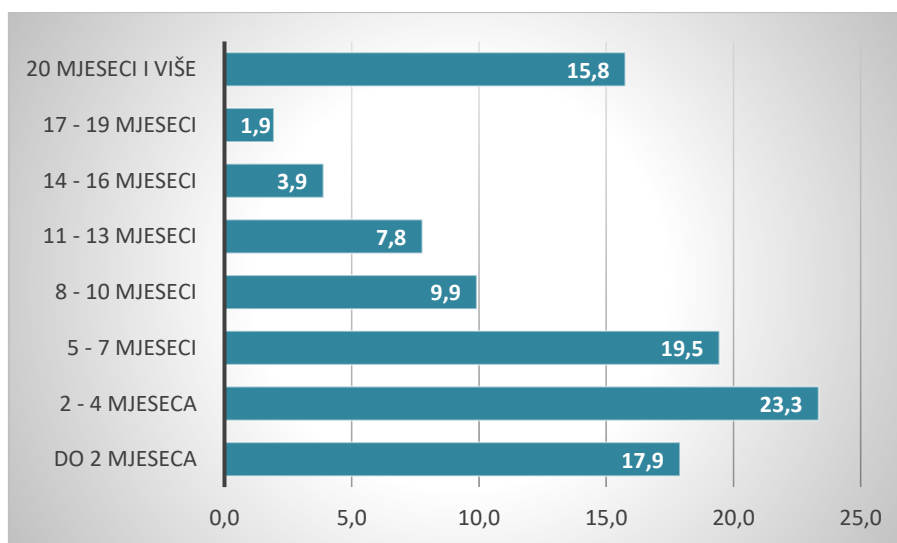
Gotovo trećina (29,6 %) uvjetno otpuštenih osuđenika ima izrečenu kaznu zatvora do 1 godine, 21,4 % od 1 do 2 godine, 22 % od 3 do 4 godine, 18,3 % od 5 do 10 godina, a 9,7 % od više od 10 godina.

Graf 4. Duljina zatvorske kazne uvjetno otpuštenih

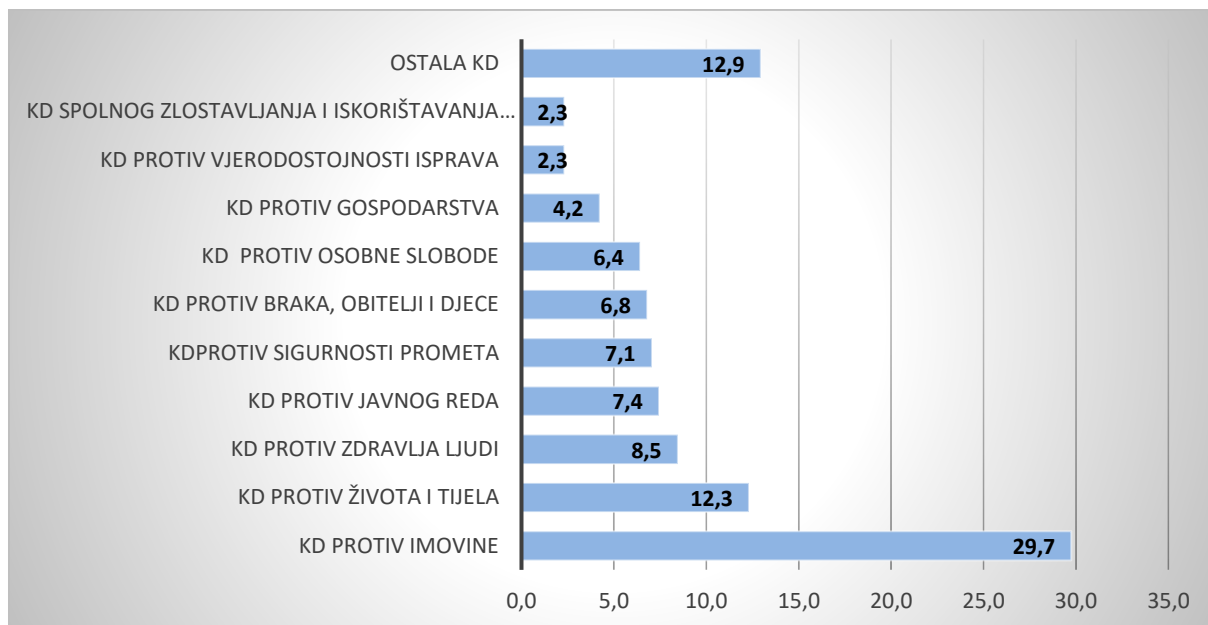
Od ukupnog broja uvjetno otpuštenih osuđenika koji su bili pod nadzorom probacijske službe tijekom 2022. godine, kod njih 78,4 % je izrečen uvjetni otpust do 13 mjeseci.

Graf 5. Trajanje uvjetnog otpusta (2022.g.)

Najveći broj predmeta (29,7 %) uvjetnog otpusta odnosi se na nadzor osuđenika koji su zatvorsku kaznu služili zbog počinjenja kaznenih djela protiv imovine (teška krađa, krađa, razbojništvo), potom na počinitelje kaznenih djela protiv života i tijela (12,3 %).

Graf 6. Udio (%) predmeta uvjetnog otpusta prema kategorijama kaznenih djela u 2022.g..

Obveze prema rješenju državnog odvjetnika kada odlučuje o kaznenom progonu

Tijekom 2022. godine probacijski uredi su zaprimili 78 rješenja državnog odvjetnika kojima je određeno izvršavanje jedne ili više obveza u postupku odlučivanja o kaznenom progonu, a tijekom godine izvršavalo se 103 rješenja. Radi se o slijedećim obvezama:

- izvršenje kakve činiidbe u svrhu popravljjanja ili naknade štete prouzročene kaznenim djelom
- uplata određene svote u korist javne ustanove, u humanitarne ili karitativne svrhe
- isplata dospjelog zakonskog uzdržavanja i urednog plaćanja dospjelih obveza
- obavljanje rada za opće dobro na slobodi
- podvrgavanje liječenju ili odvikavanju od droge ili drugih ovisnosti sukladno posebnim propisima
- podvrgavanje psihosocijalnoj terapiji radi otklanjanja nasilničkog ponašanja bez napuštanja obiteljske zajednice ili uz pristanak osumnjičenika na napuštanje obiteljske zajednice za vrijeme trajanja terapije.

Najčešće se radilo o obvezi izvršenja kakve činidbe u svrhu popravljanja ili naknade štete prouzročene kaznenim djelom (59 %).

Tablica 10. Vrsta i broj obveza izrečenih temeljem rješenja državnog odvjetnika u 2022. godini

Obveze po rješenju državnog odvjetnika	Broj obveza	%
čl. 206.d st. 1. t. 1. (ZKP) - izvršenje kakve činidbe u svrhu popravljanja ili naknade štete prouzročene kaznenim djelom	46	59,0
čl. 206.d st. 1. t. 2. (ZKP) - uplata određene svote u korist javne ustanove, u humanitarne ili karitativne svrhe	3	3,8
čl. 206.d st. 1. t. 3 (ZKP) - isplata dospjelog zakonskog uzdržavanja i urednog plaćanja dospjelih obveza	10	12,8
čl. 206.d st. 1. t. 5. (ZKP) - podvrgavanje liječenju ili odvikavanju od droge ili drugih ovisnosti sukladno posebnim propisima	3	3,8
čl. 206.d st. 1. t. 6. (ZKP) - podvrgavanje psihosocijalnoj terapiji radi otklanjanja nasilničkog ponašanja bez napuštanje obiteljske zajednice ili uz pristanak osumnjičenika na napuštanje obiteljske zajednice za vrijeme trajanja terapije	16	20,5
Ukupno	78	100,0

AKTIVNOSTI SEKTORA ZA PROBACIJU U 2022. g.

Tijekom godine intenzivno su se provodile aktivnosti projekta “Strengthening human rights protection and public safety through improving capacities of the Croatian Probation Service” koji se financira iz Norveškog financijskog mehanizma 2014 – 2021, a kojem su glavni ciljevi unaprjeđenje materijalnih i tehničkih uvjeta za rad probacijskih službenika, unaprjeđenje suradnje probacijskog i zatvorskog sustava, unaprjeđenje probacijske prakse, te uvođenje elektroničkog nadzora u hrvatsku kaznenopravnu praksu.

U lipnju 2022. donesen je Pravilnik o uvjetnom otpustu uz elektronički nadzor, te se započelo s izvršavanjem elektroničkog nadzora uz uvjetni otpust.

Tijekom godine provodio se pilot projekt „Roma mentori“ u okviru kojeg je zaposleno šest Roma s područja Međimurske županije koji su educirani u suradnji sa češkim stručnjacima. Kako bi pružali potporu pripadnicima romske nacionalne manjine u komunikaciji s različitim institucijama kao što su probacijski uredi, policija, Zavod za zapošljavanje, Zavod za javno zdravstvo, Državni inspektorat, tijela sustava socijalne skrbi i obrazovne institucije.

Od travnja do studenog 2022. 36 probacijskih službenika bili su na stručnom usavršavanju (job shadowing) u probacijskim službama Latvije, Norveške, Irske, Nizozemske i Portugala gdje su imali prilike upoznati se sa sličnostima i razlikama probacijskih sustava, te mogućnostima primjene primjera dobre prakse u vlastitu probacijsku praksu.

Nakon provedene cjelovite analize psihosocijalne klime u probacijskoj službi, tijekom 2022. počele su se provoditi predložene mjere koje bi trebale doprinijeti većoj psihološkoj otpornosti službenika probacije na osobnoj i organizacijskoj razini. Jedna od mjera je bila unaprjeđenje tretmanskog rada s počiniteljima u probaciji na temu kojeg je 14. i 15. studenog 2022. godine održan je dvodnevni stručni sastanak na kojem je sudjelovalo 16 službenika Sektora za probaciju. Očekivani ishod aktivnosti koja je započela s ovim stručnim sastankom bila je izrada priručnika koji bi probacijskim službenicima pomogao u provođenju tretmanskih intervencija u različitim područjima života počinitelja uključenih u probaciju.

U organizaciji Centra za izobrazbu zatvorskih i probacijskih službenika, slijedom istraživanja „Utjecaji nagrađivanja na motivaciju u radu službenika/ca Uprave za zatvorski sustav i probaciju“, tijekom 2022. godine održan je niz edukativno-radnih sastanaka na temu „Nagrađivanje i motivacija u praksi“ namijenjenih rukovodećim službenicima zatvorskog i probacijskog sustava.

Pet službenika probacije, koji su 2021. završili osposobljavanje za pružanje supervizije u psihosocijalnom radu, započeli su provoditi prvi ciklus supervizije za službenike zatvorskog sustava i sustava podrške žrtvama i svjedocima.

Tijekom 2022. godine nastavilo se s realizacijom aktivnosti projekta Projekt „Unaprjeđenje kvalitete pravosuđa kroz jačanje kapaciteta zatvorskog i probacijskog sustava te sustava za podršku žrtvama i svjedocima“ koji se financira iz Europskog socijalnog fonda, kroz Operativni

program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. Nakon što su provedene sve planirane tematske edukacije osmišljene sukladno rezultatima analize edukacijskih potreba probacijskih službenika, te treninzi trenera, provedena je edukacija za korištenje sustavom e-learning. U svrhu razmjene stručnih znanja i iskustava, realizirana je studijska posjeta službenika Središnjeg ureda za probaciju švedskoj zatvorskoj i probacijskoj službi (Kriminalvården).

Tijekom godine nastavilo se s realizacijom aktivnosti projekta „Daljnje unaprjeđenje kvalitete pravosuđa kroz nastavak modernizacije pravosudnog sustava u Republici Hrvatskoj“ sufinanciranog sredstvima Europskog socijalnog fonda u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., vezanom uz unaprjeđenje kompetencija i znanja probacijskih službenika.

U siječnju 2022. godine sklopljen je Ugovor između Ministarstva pravosuđa i uprave i Udruge za realitetnu terapiju Republike Hrvatske – HURT s ciljem osposobljavanja 20 službenika zatvorskog i probacijskog sustava za primjenu osnovnih načela, tehnika i metoda Realitetne terapije u radu s počiniteljima kaznenih djela.

U istom mjesecu 2022. godine između Ministarstva pravosuđa i uprave i Hrvatskog crvenog križa sklopljen je Ugovor radi osposobljavanja službenika za prevenciju zaraznih bolesti i pružanje prve pomoći. U okviru ove aktivnosti educirano je 260 službenika zatvorskog i probacijskog sustava o prevenciji širenja zaraznih bolesti, kako bi se povećala zaštita zdravlja službenika koji rade u zatvorskom i probacijskom sustavu te za pružanje prve pomoći zatvorenicima i osobama uključenim u probaciju, kako bi se povećala razina zdravstvene sigurnosti unutar kaznenih tijela i probacijskih ureda.

U travnju se započelo s aktivnostima za pripremu istraživanja vezanih za povratništvo počinitelja kaznenih djela u probacijskom i zatvorskom sustavu i obilježja povratnika. Svrha istraživanja je potaknuti svijest o počiniteljima povratnicima u probacijskom i zatvorskom sustavu i izazovima stručnjaka u radu s navedenom populacijom.

U listopadu 2022. započela je provedba Tečaja samoobrane za službenike probacijskog i zatvorskog sustava s ciljem pružanja osnovnih i naprednih znanja samoobrane u realnim situacijama u kojima se mogu naći službenici tijekom obavljanja svojih poslova.

U okviru suradnje sa Studijskim centrom socijalnog rada i Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom, Sveučilišta u Zagrebu, kao i prethodnih godina realizirana je praksa studenata diplomskog studija socijalnog rada i diplomskog studija socijalne pedagogije, u probacijskim uredima.

FINANCIJSKI POKAZATELJI

Probacijski sustav financirao se iz Državnog proračuna unutar financijskog plana Ministarstva pravosuđa i uprave.

Detaljni prikaz planiranih i utrošenih sredstava prikazan je u Tablici 11.

Tablica 11. Prikaz planiranih i utrošenih sredstava tijekom 2022. godine

A630079	SUSTAV ZA PROBACIJU U RH	2.985.264	2.740.045,80	245.218,20	91,79
11	Opći prihodi i primici	2.622.000	2.609.743,95	12.256,05	99,53
32	Materijalni rashodi	2.622.000	2.609.743,95	12.256,05	99,53
321	Naknade troškova zaposlenima	120.000	116.352,17	3.647,83	96,96
3211	Službena putovanja	110.000	113.947,17	-3.947,17	103,59
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	10.000	2.405,00	7.595,00	24,05
322	Rashodi za materijal i energiju	575.000	573.164,09	1.835,91	99,68
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	80.000	73.478,95	6.521,05	91,85
3223	Energija	470.000	497.413,64	-27.413,64	105,83
3225	Sitni inventar i auto gume	25.000	2.271,50	22.728,50	9,09
323	Rashodi za usluge	1.918.000	1.917.887,30	112,70	99,99
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	90.000	858,49	89.141,51	0,95
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	63.000	49.610,93	13.389,07	78,75
3233	Usluge promidžbe i informiranja	20.000	39,95	19.960,05	0,20
3234	Komunalne usluge	90.000	100.212,41	-10.212,41	111,35
3235	Zakupnine i najamnine	350.000	386.077,40	-36.077,40	110,31
3239	Ostale usluge	1.305.000	1.381.088,12	-76.088,12	105,83
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	9.000	2.340,39	6.659,61	26,00
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	9.000	2.340,39	6.659,61	26,00
52	Ostale pomoći	363.264	130.301,85	232.962,15	35,87
32	Materijalni rashodi	363.264	130.301,85	232.962,15	35,87
321	Naknade troškova zaposlenima	70.264	30.290,78	39.973,22	43,11
3211	Službena putovanja	50.264	30.290,78	19.973,22	60,26
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	20.000		20.000,00	0
323	Rashodi za usluge	278.000	97.939,96	180.060,04	35,23
3233	Usluge promidžbe i informiranja	8.000		8.000,00	0
3237	Intelektualne i osobne usluge	270.000	97.939,96	172.060,04	36,27
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	15.000	2.071,11	12.928,89	13,81
3293	Reprezentacija	10.000	629,87	9.370,13	6,30
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	5.000	1.441,24	3.558,76	28,82
K630068	UREĐENJE I OPREMANJE UREDA ZA PROBACIJU	49.000	22.800,25	26.199,75	46,53
11	Opći prihodi i primici	49.000	22.800,25	26.199,75	46,53
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	30.000	22.800,25	7.199,75	76,00
422	Postrojenja i oprema	30.000	22.800,25	7.199,75	76,00
4221	Uredska oprema i namještaj	18.000	5.362,75	12.637,25	29,79
4223	Oprema za održavanje i zaštitu	10.000	17.437,50	-7.437,50	174,38
4225	Instrumenti, uređaji i strojevi	2.000		2.000,00	0
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskim objektima	19.000		19.000,00	0
451	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	19.000		19.000,00	0
4511	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	19.000		19.000,00	0